

bcn
clàssics

Palau de la Música

23/24

29
04
24

PALAU DE LA MÚSICA

Ton Koopman

Orquestra Barroca d'Amsterdam

www.bcnclassics.cat

idealista

tot és millor amb música

mecenes de BCN Clàssics

Orquestra Barroca d'Amsterdam

Ton Koopman, director i clavecí

Kate Clark, flauta

Catherine Manson, violí

David Rabinovich, violí

John Crockatt, viola

Werner Matzke, violoncel

Michele Zeoli, contrabaix

bcn
classics

Palau de la Música

23/24

29 d'abril de 2024 a les 20 h

Palau de la Música Catalana

Durada aproximada: 83 minuts amb mitja part inclosa

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Ofrena musical, BWV 1079

49'

Ricercar a 3 (clavecí solo)

Thematis Regii Elaborationes Canonicae

Canon a 2 cancrizans

Canon a 2 Violini in unisono

Canon a 2 per Motum contrarium

Canon a 2 per Augmentationem, contrario Motu

Canon a 2 per Tonos

Fuga canonica in Epiadiapente

Canon perpetuus super Thema Regium

Canon perpetuus

Canon a 2

Canon a 4

Sonata Sopr' II Soggetto Reale a Traversa, Violino e Continuo

Largo

Allegro

Andante

Allegro

Ricercar a 6

Pausa 15 minuts

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Suite núm. 2 en Si menor, BWV 1067

19'

Ouverture

Rondeau

Sarabande

Bourée I & II

Polonaise & Double

Menuet

Badinerie

Ton Koopman

Director i clavecí

Nascut a Zwolle (Països Baixos), Ton Koopman va rebre una educació clàssica i va estudiar òrgan, clavicèmbal i musicologia a Amsterdam. Va obtenir el Prix d'Excellence per tots dos instruments. Atret naturalment pels instruments històrics i fascinat per l'estil d'interpretació filològic, Koopman va concentrar els seus estudis en la música barroca, amb especial atenció a J. S. Bach i D. Buxtehude, i aviat va esdevenir una figura destacada del moviment d'«interpretació històrica informada».

Com a organista i clavecinista, ha actuat a les sales de concerts més prestigioses del món i ha tocat els instruments històrics més bells d'Europa. Als vint-i-cinc anys va crear la seva primera orquestra barroca; el 1979 va fundar l'Orquestra Barroca d'Amsterdam, a la qual va seguir el 1992 el Cor Barroc d'Amsterdam. Agrupats com a Orquestra i Cor Barrocs d'Amsterdam, el conjunt aviat va adquirir fama mundial. Amb un repertori que comprèn des del barroc primerenc fins al classicisme tardà, han actuat al Concertgebouw d'Amsterdam, al Théâtre des Champs-Élysées i a la Salle Pleyel de París, al Barbican i el Royal Albert Hall de Londres, al Musikverein i al Konzerthaus de Viena, a la Philharmonie de Berlín, al Lincoln Center i al Carnegie Hall de Nova York i al Suntory Hall de Tòquio, entre d'altres.

En els darrers anys, ha desenvolupat una intensa activitat com a director convidat treballant amb les orquestres més prestigioses d'Europa, els EUA i el Japó. Ha enregistrat més de 400 CD i LP per a Erato, Teldec, Sony, Deutsche Grammophon i Philips. El 2003 va fundar el seu segell Antoine Marchand, un subsegell de Challenge Classics.

Entre els seus projectes més ambiciosos figura l'enregistrament de la integral de les cantates de Bach, una ingent empresa per la qual ha estat guardonat amb el Deutsche Schallplattenpreis Echo Klassik, el Premi de la BBC i el Premi Hector Berlioz i ha estat nominat per al Premi Grammy (EUA) i el Premi Gramophone (Regne Unit). A més de les obres de Bach, Koopman ha estat durant molt de temps un defensor de la música del predecessor de Bach, Dieterich Buxtehude, i després de la finalització del projecte Bach es va embarcar en l'enregistrament de l'obra completa de Buxtehude; l'edició consta de trenta CD.

Ton Koopman publica amb regularitat. Entre molts altres treballs, ha editat la integral dels *Concerts per a òrgan* de Händel per a Breitkopf & Härtel i ha publicat una nova edició del *Messies* de Händel i *Das Jüngste Gericht* de Buxtehude per a Carus Verlag.

És president de la Societat Internacional Dieterich Buxtehude. Ha estat guardonat amb la Medalla Bach de la ciutat de Leipzig (2006), el Premi Buxtehude de la ciutat de Lübeck (2012), el Premi Bach de la Royal Academy of Music de Londres (2014) i el prestigiós Edison Classical Award (2017). Des de 2019 és president de l'Arxiu Bach de Leipzig.

És professor emèrit de la Universitat de Leiden i del Conservatori de la Haia, membre honorari de la Royal Academy of Music de Londres, doctor *honoris causa* per les universitats de Linz i Lübeck i director artístic del Festival Itinéraire Baroque.

Orquestra Barroca d'Amsterdam

Ton Koopman va fundar l'Orquestra Barroca d'Amsterdam (OBA) el 1979. El grup està format per especialistes del barroc de renom internacional que es reuneixen diverses vegades l'any i treballen plegats per preparar i interpretar nous programes. Per als músics, cada concert és una nova experiència i l'energia i l'entusiasme desbordants de Koopman són una garantia segura de la qualitat més alta. L'OBA espera celebrar el seu quaranta-cinquè aniversari el 2024, juntament amb el vuitantè aniversari del mestre Koopman.

El Cor Barroc d'Amsterdam (CBA) va ser fundat el 1992 i va debutar durant el Festival d'Holanda de Música Antiga d'Utrecht interpretant l'estrena mundial del *Rèquiem* (per a 15 veus) i les *Vespres* (per a 32 veus) de Heinrich Ignaz Franz von Biber. L'enregistrament d'ambdues obres va guanyar el Premi Cannes Classical a la millor interpretació de música coral dels segles XVII i XVIII. Per la seva estranya combinació de claredat textural i flexibilitat interpretativa, el CBA és considerat un dels cors més destacats de l'actualitat.

Entre 1994 i 2004 Ton Koopman i la seva Orquestra i Cor Barrocs d'Amsterdam van realitzar un dels projectes discogràfics més ambiciosos de les últimes dècades: l'enregistrament integral de les cantates profanes i sacres de Bach. Per aquest extraordinari projecte, Koopman i els seus conjunts van guanyar el Deutsche Schallplattenpreis Echo Klassik.

El 2014, l'Orquestra i Cor Barrocs d'Amsterdam van acabar un altre projecte d'enregistrament especial: interpretar i gravar totes les obres que es conserven de Dieterich Buxtehude, una gran font d'inspiració per al jove Johann Sebastian Bach. La sèrie de CD *Dieterich Buxtehude Opera Omnia* inclou música de cambra i obres per a clavicordi, orgue i cant de Buxtehude.

L'Orquestra i Cor Barrocs d'Amsterdam han enregistrat una gran varietat d'obres d'època barroca i clàssica: des de les Passions de Bach fins a totes les simfonies de Mozart, i des dels *concerti grossi* de Locatelli fins a les cançons de Nadal. Entre els reconeixements més importants hi ha el Premi Gramophone, el Diapason d'Or, el Premi Hector Berlioz, l'Edison Classical Award, el BBC Award i l'Echo Klassik Award.

Ton Koopman i l'Orquestra i Cor Barrocs d'Amsterdam són convidats habituals a les grans sales de concerts i festivals d'Europa, Amèrica del Nord i Àsia. La temporada 2024-2025 se celebrarà el vuitantè aniversari de Ton Koopman, així com el quaranta-cinquè aniversari de l'orquestra amb interpretacions dels primers oratoris anglesos de Händel, *Esther* i *Deborah*, així com dels *Concerts de Brandenburg*.

Notes al programa

HUMOR, LLEGENDA I ART DEL CONTRAPUNT

J. S. BACH: SUITE II EN SI MENOR, BWV 1067

Es pot afirmar que la *Suite orquestral en si menor, núm. 2*, BWV 1067, és una de les obres instrumentals més icòniques de Bach, una fita en un corpus musical tan extens. Què fa d'aquesta suite i del seu reconeixible i catàrtic moviment final un èxit del barroc alemany?

Per començar, la importància i la rellevància de la veu solista de la flauta. Cada suite de les cinc del cànon bachià té una instrumentació diferent, amb un o diversos instruments protagonistes. En aquest cas, la veu de la flauta destaca des de l'inici de la suite, a vegades doblant el primer violí (*Overture*), però també amb floritures de frenètica execució (*Badinerie*).

La *badinerie*, per cert, és un moviment i invenció de Bach que no segueix la tradició de les danses barroques, que sí que formen part de l'estructura dels altres sis moviments.

Així les coses, l'aire bucòlic i gairebé reflexiu de la veu solista de la flauta passa per diferents caràcters. Destaca l'aristocràtica i senyorial sarabanda, dansa d'origen espanyol on el fraseig ha de tenir delicadesa i candor, o la juganera i empàtica polonesa, tot això sempre acompanyat per un refinat tractament polifònic dels instruments.

Tampoc no es pot obviar la tonalitat de si menor, la mateixa de la seva meravellosa *Missa en si menor*, BWV 232, una tonalitat d'un cert to reflexiu i interior que aquí contrasta magníficament amb la veu solista i estilitzada de la flauta.

Finalment, cal remarcar de nou que la ja esmentada *Badinerie*, el setè i últim moviment d'aquesta suite que gairebé no arriba als vint minuts de durada, s'ha transformat en un dels moviments barrocs més identificats per qualsevol melòman gràcies a la seva addictiva i juganera escriptura virtuosística.

S'ha comentat alguna vegada que aquesta suite potser es va dedicar al famós flautista francès Pierre Gabriel Buffardin (1690-1768), qui va ser professor del germà gran de Bach, Johann Jacob Bach, a més de flauta solista a la cort de l'elector de Saxònia a Dresden des de 1715 fins a 1749.

J. S. BACH: MUSIKALISCHES OPFER, BWV 1079

Aquesta obra neix d'una de les anècdotes més documentades i importants de la vida musical de Bach, la trobada entre el rei Frederic II de Prússia i un Bach sexagenari i gairebé cec, tres anys abans de la seva mort.

L'*Ofrena musical* és, juntament amb les *Variacions Goldberg*, BWV 988, i l'*Art de la fuga*, BWV 1080, una de les aportacions de l'etapa de maduresa bachiana més transcendents de tot el seu corpus musical instrumental. Una obra en què la forma de cànon, les fugues i l'art del contrapunt arriben a un zenit de domini i un sofisticat sentit del joc i de l'elaboració musical propis d'un compositor en plena maduresa del seu art.

Més enllà de l'anècdota segons la qual el rei va oferir a Bach d'improvisar sobre un tema escrit per la seva regina —Frederic II de Prússia era un monarca melòman, tocava la flauta i tenia a la seva cort una vida musical diària i prolíxa—, el resultat de la improvisació de Bach s'ha convertit en una fita de llegenda.

El vell Bach, com l'anomenava el monarca, va aprofitar la trobada i el repte per construir, com a arquitecte musical, un compendi on el seu art del domini de la polifonia i el contrapunt quedés palès en una obra que no arriba a l'hora i que conté dues fugues, una a tres veus i una altra a sis (basades en el tema reial proposat pel monarca), deu cànons i una sonata en trio, escrita per a violí, flauta (l'instrument que tocava Frederic II) i baix continu.

Des del primer moviment, un *ricercare* (antic nom amb el qual es denominava la forma de la fuga), en què el tema reial queda exposat a tres veus, Bach suggereix un joc i estimula l'oient amb els cànons següents i la inventiva en les possibles variacions pel músic-intèrpret.

De fet, el compositor titula un dels moviments *Canon a 2, per augmentationem*, on el joc musical se suggereix des de l'augment gradual del temps de les notes, com en el denominat *Canon a 2, per tonos*, on es comença des d'una modulació de la tonalitat inicial de do menor, amb les seves transicions i cadències, per arribar de nou a aquesta tonalitat augmentant gradualment en una altra hàbil proposta dedicada sempre a la «Glòria del rei».

En aquest sentit, cal remarcar la presència de la flauta en la sonata en trio, l'instrument que tocava Frederic II, qui va desafiar jocosament la mestria de Bach i aquest li va contestar amb aquesta *Ofrena musical*, que acaba en la seva sonata en trio amb una enrevessada giga on el virtuosisme que necessita la flauta segurament quedava lluny de l'abast de les habilitats instrumentals del rei. Qui va dir que Bach no tenia sentit de l'humor? D'un repte a un altre repte.

Finalment, cal remarcar l'atractiu de poder gaudir d'aquest concert amb un intèrpret llegendari que ha dedicat tota la seva vida a l'execució de l'obra bachiana: Ton Koopman.

Cèlebre per la seva visió viva i rítmica de les obres del Cantor de Leipzig, Koopman no és només un dels seus millors ambaixadors —fa més de quaranta-cinc anys que va fundar l'Orquestra Barroca d'Amsterdam—, sinó també una de les veus més autoritzades en l'anomenada interpretació històricament informada o lectura historicista.

És un músic enèrgic i de gest nerviós i extravertit, que demostra en cadascun dels seus concerts que l'èxit de l'anomenada música antiga s'ha incrementat i difós exponencialment amb agrupacions i directors com ell, que han sabut conjugar excel·lència interpretativa, profunditat musicològica en les lectures i empatia contagiosa en els seus concerts.

Jordi Maddaleno

Perquè
vols

vibrar **d'emoció**
amb tots els sentits

LA VANGUARDIA

DEGUSSA: LA FORMA MÁS SENCILLA DE INVERTIR EN METALES PRECIOSOS

El oro está considerado desde hace 6.000 años la moneda más fuerte, algo que lo convierte en una inversión sólida y tangible. El nombre de Degussa es sinónimo de metales preciosos en todo el mundo. Somos la mayor empresa de metales preciosos en Europa, que trabaja independientemente de los bancos, y estamos a su disposición para asesorarle y ayudarle a crear su cartera personal de lingotes y monedas. Todas las barras de Degussa están certificadas por la LBMA y disponen de un número ISIN, permitiendo su incorporación en una cartera de inversión. También le ofrecemos cajas de seguridad en alquiler, en las que podrá guardar su inversión.

Para más información
y tienda online, visite:

DEGUSSA-MP.ES

PUNTO DE VENTA:

CALLE DE VELÁZQUEZ 2
28001 MADRID
TELÉFONO: +34 91 19 82 900

MIEMBROS DE:

Degussa
METALES PRECIOSOS.

MADRID | ZÚRICH | GINEBRA | FRÁNCFORT | LONDRES

CUINA OBERTA tots els dies de 13h a 00h

**RESTAURANT OFICIAL DEL
BCNCLASSICS**

VINE A SOPAR AMB LA TEVA ENTRADA DEL CONCERT I ET CONVIDEM A UNA COPA DE CAVA

@7Portes

www.7portes.com

Passeig Isabel II, 14
08003 Barcelona

reserves@7portes.com
Tlf. 93 319 30 33

Egass
barcelona

Joies amb essència

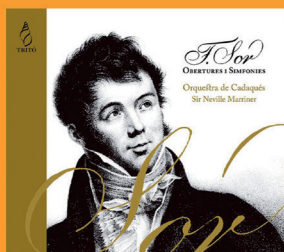
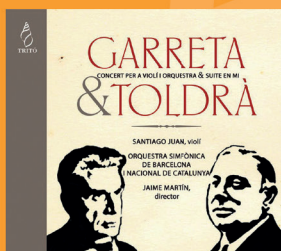
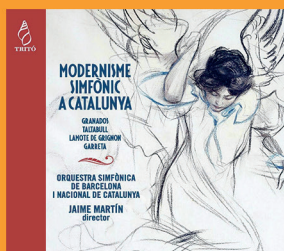
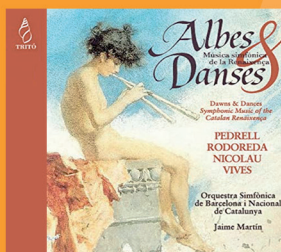
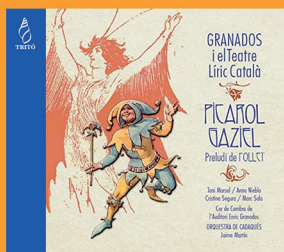
www.egassbarcelona.com

Handmade

© [egassbarcelona](https://www.instagram.com/egassbarcelona)

Compromesos amb el patrimoni musical català

Consulta el nostre catàleg:
www.trito.cat

Cicle BCN Clàssics 23/24

Organitzen:

Amb el suport de:

Col·laboren:

idealista

Mitjans oficials:

Cat **W**úsica

LA VANGUARDIA

Troba'ns a:

Enamorats, 35
08013 Barcelona

www.bcnclassics.cat
contacte@bcnclassics.cat
93 342 61 75

GAUDIM LA MÚSICA EN SILENCI

MOLTES GRÀCIES!

